

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar “Proposta għal Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-indirizzar tal-imblukkar ġeografiku u forom oħrajn ta’ diskriminazzjoni abbażi tan-nazzjonalità, tal-post tar-residenza jew tal-post tal-istabbiliment tal-konsumaturi fi hdan is-suq intern u li jemenda r-Regolament (KE) Nru 2006/2004 u d-Direttiva 2009/22/KE”

[COM(2016) 289 final — 2016/0152 (COD)]

(2017/C 034/14)

Relatur: **is-sur Joost VAN IERSEL**

Konsultazzjoni	il-Parlament Ewropew, 09/06/2016 il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, 10/06/2016
Bażi legali	L-Artikolu 114 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea [COM(2016) 289 final – 2016/0152 (COD)]
Sezzjoni kompetenti	għas-Suq Uniku, il-Produzzjoni u l-Konsum
Adottat fis-sezzjoni	04/10/2016
Adottat fis-sessjoni plenarja	19/10/2016
Sessjoni plenarja Nru	520
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	216/3/6

1. Konkluzjonijiet u rakkomandazzjonijiet

1.1. Il-KESE jilqa’ l-proposta għal Regolament dwar l-imblukkar ġeografiku, kemm għal kumpaniji kif ukoll għal konsumaturi, bhala element indispensabbli tal-Istrategija għal Suq Uniku Diġitali (DSM). Dan huwa, madankollu, pass żgħir, u mhux se jwassal għal tibdil sinifikanti. Il-kumpaniji u l-klijenti – kemm il-konsumaturi kif ukoll il-kumpaniji bhala utenti finali – se jkomplu jiffaċċjaw diffikultajiet konsiderevoli meta jbigħu u jixtru fis-Suq Uniku.

1.2. Il-KESE jhegġeg lill-Kummissjoni Ewropea u lill-Kunsill jimplementaw dispożizzjonijiet legali ambizzjużi u definiti sew għal DSM ta’ suċċess favur il-konsumaturi u l-kumpaniji, kif ukoll bhala prerekwizit sabiex tinholoq ekonomija Ewropea reżiljenti vis-à-vis l-bqija tad-dinja. Arranġamenti bħal dawn jippromovu wkoll immaġni pożittiva tal-Unjoni Ewropea.

1.3. Wiehed għad irid jara jekk dan ir-Regolament huwiex se jtaffi verament il-frustrazzjonijiet tal-konsumatur. Ghalkemm in-negozjar offline tradizzjonali ser jibqa’ jkun importanti, in-numru ta’ kumpaniji attwalment involuti fin-negozjar transkonfinali online għadu pjuttost limitat. Madankollu, il-potenzjal għax-xiri u l-bejgħ online, b’mod speċjali dak transkonfinali, huwa kbir hafna.

1.4. Hemm hteġa urġenti għal kundizzjonijiet ekwi għan-negozjar offline u online. Konsegwentement, l-UE għandha tiffoka mhux biss fuq li ttejjm l-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat, iżda anke fuq l-indirizzar tal-ostakoli li jifdal fis-Suq Uniku li jiskoraġġixxu jew ifixklu lin-negozjanti milli jbigħu online u/jew offline b’mod transkonfinali.

1.5. Il-kunfidenza fost il-kumpaniji u l-konsumaturi għandha titrawwem permezz tal-adozzjoni parallela ta’ dispożizzjonijiet legali oħrajn. Fost il-proposti kritiċi l-aktar importanti hemm Regolament dwar il-konsenja tal-pakketti⁽¹⁾ – biex itaffi l-problemi tat-trasport u jnaqqas l-ispejjeż permezz ta’ kompetizzjoni ġusta li tinkludi wkoll dispożizzjonijiet soċjali – u li tirrispetta bis-shih il-leġislazzjoni tal-UE f’dan il-qasam – u reviżjoni bilancjata tar-regoli tad-drittijiet tal-awtur tal-UE.

⁽¹⁾ Opinjoni tal-KESE dwar il-proposta għal Regolament dwar is-servizzi transkonfinali tal-konsenja tal-pakketti li tikkumplementa l-proposti mressqin f’din l-opinjoni. (Ara l-paġna 106 ta’ dan il-Ġurnal Uffiċjali).

1.6. Il-KESE huwa kontra l-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat. Madankollu, il-KESE jirrikonoxxi numru ta' raġunijiet ġustifikati li jista' jkollhom kumpaniji, b'mod partikolari l-SMEs u l-mikrointraprizi, biex jiġi evitat jew irrifjutat in-negozjar transkonfinali onlajn jew għall-aġġustament tal-prezzijiet u/jew kondizzjonijiet b'riżultat tad-differenzi differenzi bejn is-swieq. Dawn jikkonċernaw, fost affarijiet oħra, l-ambjenti legali differenti, aktar rekwiżiti nazzjonali, spejjeż addizzjonali tat-trasport, rekwiżiti lingwistiċi dwar informazzjoni prekontrattwali u r-rekwiżiti tal-back office.

1.7. Il-KESE jenfasizza li l-imblukkar ġeografiku ġustifikat li jirriżulta mill-varjazzjonijiet wiesgħa bejn il-politiki industrijali u s-sistemi legali diverġenti tal-Istati Membri qiegħed ifixkel l-iżvilupp spontanju tal-SMEs u l-iscale-ups li joperaw madwar l-Ewropa kollha. Dawn id-diverġenzi, min-naħa tagħhom, jimminaw ukoll it-trasparenza u l-prevedibbiltà li huma ferm meħtieġa biex jiġi stimulat l-investiment u għar-riassigurazzjoni tas-swieq fl-era diġitali.

1.8. Ir-Regolament propost ma jimponix ġustament obbligu fuq in-negozjanti biex jikkonsenjaw oġġetti jew jipprovdu servizzi lill-pajjiż tal-klijent, jekk in-negozjant (ikun għadu) ma jikkonsenjax jew ma joperax fil-pajjiż ikkonċernat.

1.9. Kwalunkwe klijent fis-Suq Uniku jkollu ġustament aċċess għal kwalunkwe offerta u jista' jixtri l-oġġett jew is-servizz sakemm il-klijent jirraġna biex jiġbor l-oġġett jew jirċievi s-servizz f'territorju fejn in-negozjant diġà jopera, u dan jippermetti b'mod raġonevoli li n-negozjanti jużaw ir-regoli tal-pajjiż ta' oriġini tagħhom.

1.10. Barra minn hekk, il-KESE jilqa' r-rekwiżiti tal-informazzjoni imposti fuq in-negozjanti biex jissahhu t-trasparenza u l-għoti ta' informazzjoni lill-klijent, f'konformità mad-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur tal-2011. Sit web informattiv tal-UE jista' jkun ta' għajjnuna hawn. Fil-kuntest tad-Direttiva tad-Drittijiet tal-Konsumaturi tal-2011, il-kumpaniji huma obbligati li jiżguraw it-trasparenza fil-prezzijiet. Il-KESE jhegġeġ lill-kumpaniji jmorru lil hinn mill-istandards minimi biex jiksibu l-fiduċja tal-konsumatur.

1.11. Il-KESE jilqa' b'sodisfazzjon is-sejbiet inizjali tal-inkjesta dwar is-settur tal-kummerċ elettroniku li giet ippubblikata reċentement mill-Kummissjoni Ewropea ⁽²⁾, li b'mod partikolari turi li l-kummerċ elettroniku huwa mutur importanti għat-trasparenza tal-prezzijiet u l-kompetizzjoni fil-prezzijiet. L-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat ixekkel dan l-iżvilupp naturali.

1.12. Madankollu, jeħtieġ li jkomplu jiġu ċċarati xi aspetti, b'mod partikolari:

1.12.1. Il-formulazzjoni tal-kliem dwar l-istabbiliment tal-liġi applikabbli – l-Artikolu 1(5) jiddikjara li n-negozjant jista' "jbigħ" bħalma jagħmel fil-pajjiż ta' oriġini tiegħu, skont ir-regoli tal-pajjiż ta' oriġini tiegħu – teħtieġ li tiġi ċċarata b'mod urġenti.

1.12.2. Is-servizzi ta' wara l-bejgħ (f'każijiet ta' nuqqas ta' konformità, spejjeż ta' ritorn, opzjonijiet għal kumpens, eċċ.) mhumiex koperti speċifikament mir-Regolament u b'hekk huma regolati mid-Direttiva tad-Drittijiet tal-konsumatur tal-2011. Għandha tiżdied referenza fir-regolament dwar l-imblukkar ġeografiku għal-leġislazzjoni rilevanti tal-UE li tkun tapplika. Din teħtieġ aktar konsiderazzjoni.

1.12.3. Xi dispożizzjonijiet importanti, bħall-Artikolu 7 dwar penali għal ksur u l-Artikolu 8 dwar għajjnuna lill-konsumaturi, jagħtu r-responsabbiltà għall-infurzar tar-regolament lill-Istati Membri. Għandu jiġi żgurat li l-interpretazzjonijiet potenzjalment diverġenti ma jwasslux għal aktar frammentazzjoni u, konsegwentement, għad-dgħajfien tal-impatt tar-regolament. Il-KESE jappoġġja r-rieda tal-Kummissjoni biex timplimenta mudell ta' lmenti għall-konsumaturi madwar l-UE kollha ⁽³⁾.

1.13. Id-data, imsemmija fl-Artikolu 11 għall-applikazzjoni tal-punt (b) tal-Artikolu 4(1), jiġifieri tal-1 ta' Lulju 2018, għandha tibqa' miftuha u tkun determinata biss fi stadju aktar tard, skont id-durata tal-proċess leġislattiv.

1.14. Il-KESE jappoġġja l-proposta tal-Kummissjoni għal formola uniformi għall-ilmenti.

⁽²⁾ L-istharrġ kien ippubblikat f'Mejju 2015 u l-ewwel sejbiet saru pubbliċi fil-15 ta' Settembru 2016.

⁽³⁾ Minhabba d-differenzi fl-approċċ bejn il-pajjiżi, dan mhuwiex faċli li jsir. Bħalissa għaddejja diskussjoni dwar dan bejn il-Kummissjoni u l-Kunsill.

2. Introduzzjoni

2.1. It-trasformazzjoni diġitali fil-kumpaniji kif ukoll fil-postijiet tas-suq diġitali, qed tinfirex rapidament madwar id-dinja. Minhabba l-konsegwenzi kbar ta' dawn il-proċessi dinamici, il-Kummissjoni għustament iddikjarat li s-Suq Uniku Diġitali (DSM) huwa wiehed mill-prijoritajiet ewlenin tagħha.

2.2. Il-KESE huwa involut hafna fid-diskussjonijiet dwar it-trasformazzjoni diġitali. F'serje ta' opinjonijiet, il-KESE diġà kkummenta dwar l-aspetti globali u orizzontali tad-diġitalizzazzjoni u dwar proposti li jirrigwardjaw kwistjonijiet speċifiċi kif ipprezentati mill-Kummissjoni ⁽⁴⁾.

2.3. Fl-opinjoni tal-KESE, ir-rivoluzzjoni diġitali tirrikjedi kundizzjonijiet robusti biex jippromovu s-Suq Uniku f'din l-era l-ġdida. Dawn il-kundizzjonijiet iridu jiġu definiti permezz ta' qafas leġislattiv xieraq – ġdid u/jew rieżaminat – li jggarantixxi d-drittijiet taċ-ċittadini u l-konsumaturi. Barra minn hekk, il-kumpaniji għandhom jiġu inkoraġġuti jużaw għodod diġitali u soluzzjonijiet innovattivi biex joperaw b'mod transkonfinali.

2.4. Kull waħda mis-16-il proposta leġislattiva u mhux leġislattiva li tinsab fil-pakkett tad-DSM trid titqies b'mod shih minn dan il-punt tat-tluq u l-istess japplika għall-proposta dwar l-imblukkar ġeografiku.

2.5. Il-valutazzjoni ta' prattiki attwali tagħmilha ċara li għad hemm hafna ostakoli għal tranzazzjonijiet transkonfinali online. L-iżvilupp transkonfinali limitat tas-suq mhuwiex hafna drabi konsegwenza ta' segmentazzjoni ingusta tas-suq, iżda huwa r-riżultat tal-inċertezza tan-negozjanti f'dak li jirrigwarda l-attitudnijiet tal-konsumatur u l-ostakoli amministrattivi li jifdal, ambjenti regolatorji differenti u ostakoli tal-lingwa. Inċertezzi ta' dan it-tip huma ta' ħsara wkoll għall-fiducia tal-konsumaturi.

2.6. In-nuqqas ta' informazzjoni jikkontribwixxi wkoll għall-fatt li l-kummerċ elettroniku (il-bejgħ kif ukoll ix-xiri) qed jitnieda rapidament fuq livell nazzjonali, iżda jibqa' mhux żviluppat biżżejjed fil-kuntest transkonfinali.

2.7. Hemm differenzi sostanzjali anke fin-negozjar transnazzjonali bejn is-setturi, kumpaniji akbar u iżgħar, u tipi ta' operaturi bħal bejjiegha bl-imnut jew intermedjarji u siti web, filwaqt li l-volum tan-negozjar internazzjonali online ivarja konsiderevolment fost l-Istati Membri.

2.8. Is-sitwazzjoni hija komplikata. Sabiex jiġu promossi l-kundizzjonijiet ekwi mehtieġa u soluzzjonijiet trasparenti għall-kumpaniji u l-konsumaturi, il-pakkett legali għad-DSM għandu jiġi introdott b'mod konsistenti filwaqt li, fl-istess hin, dispożizzjonijiet leġislattivi oħrajn dwar kwistjonijiet relatati, pereżempju dwar ir-regolament tal-VAT, il-konsenja tal-pakketti, ir-rimi tal-iskart u l-liġi tal-konsumatur, għandhom ikunu kompatibbli b'mod shih.

2.9. Ix-xejriet ekonomiċi u teknoloġiċi huma irriversibbli. Għaldaqstant, f'dinja fejn in-negozjar online se jiżdied xorta waħda, l-għan tal-holqien ta' kundizzjonijiet ekwi Ewropej kemm għaċ-ċittadini kif ukoll għall-kumpaniji jrid jinkiseb kemm jista' jkun malajr.

3. Ambitu wiesa'

3.1. F'dan iż-żmien ta' żviluppi ta' tfixkil, l-industriji – kemm tal-manifattura kif ukoll tas-servizzi – qed jinbidlu b'mod permanenti, qed johorġu mudelli tan-negozju tal-ekonomija kondiviża godda, u l-metodi tan-negozjar qed jiġu adattati kif xieraq. Il-midja u s-servizzi soċjali qed jinfluwenzaw b'mod fundamentali l-iżvilupp ta' mudelli godda ta' negozjar u ta' xiri ta' ogġetti. Dawn għandhom implikazzjonijiet kbar għall-kumpaniji kif ukoll għall-konsumaturi. L-UE għandha gġib il-leġislazzjoni eżistenti u ġdida f'konformità mar-realtajiet godda tas-suq, mingħajr ma tadotta approċċ iebes, sabiex ma tfixkilx l-iżvilupp ta' mudelli tan-negozju godda u approċċi innovattivi.

3.2. L-imblukkar ġeografiku johloq kunflitt ma' principju bażiku tas-Suq Uniku. Filwaqt li hafna drabi jkun hemm raġunijiet ġustifikati għal trattament differenti f'termini tal-ipprezzar jew tal-kundizzjonijiet li jinholqu, pereżempju, mill-frammentazzjoni tas-suq li jifdal jew minn differenzi bejn is-swieq nazzjonali, in-negozji, kif ukoll il-konsumaturi, jibbenefikaw minn suq miftuħ u kompetittiv li jwassal għal għażliet varjati u kwalità aħjar bi prezzijiet ġusti.

⁽⁴⁾ ĠU C 264, 20.7.2016, p. 86,
ĠU C 264, 20.7.2016, p. 57,
ĠU C 264, 20.7.2016, p. 51,
ĠU C 71, 24.2.2016, p. 65.

3.3. Is-sinifikat ta' kummerċ elettroniku B2C – il-konsumaturi u l-kumpaniji bhala utenti finali – irid jitqies f'kuntest usa'. Il-kumpaniji huma – issa aktar minn qatt qabel – obbligati li jiġgeddu u jaħdmu b'mod effiċjenti bi prezzijiet moderati. Skoperti godda jespandu l-opportunitajiet eżistenti u jghinu lill-kumpaniji jsiru aktar robusti u reżiljenti. Għal din ir-raġuni, fost l-oħrajn, il-KESE japprova b'mod shih l-għan tat-tnehhija ta' kwalunkwe diskriminazzjoni kontra l-klijent għal raġunijiet ta' nazzjonalità u/jew residenza.

3.4. Madankollu, id-deċiżjoni li topera fuq livell internazzjonali hija u tibqa' d-dritt esklussiv ta' kull kumpanija. Evidenza Prattika turi li l-maġġoranza (kbira) tal-kumpaniji tagħzel approċċ nazzjonali.

3.5. Meta mqabbla mal-Istati Uniti, l-Ewropa għadha qed tipprokrastina. Is-setturi diġitali Ċiniżi u Indjani qegħdin fit-triq biex jiksbu pożizzjonijiet b'saħħithom. L-ebda kumpanija Ewropea ma hija fost l-20 mexxej dinji ewlieni tal-Internet. Skont studji internazzjonali, l-Ewropa hija attur ewlieni fil-ftuħ tal-kumpaniji. Madankollu, il-frammentazzjoni tas-suq Ewropew tfixkel l-iżvilupp spontanju ta' negozji godda u scale-ups madwar l-Ewropa. Hafna drabi, is-segmentazzjoni tas-suq tfixkel l-iżvilupp tas-suq.

3.6. Il-Kummissjoni tagħmel ġustament distinzjoni bejn l-imblukkar ġeografiku ġustifikat u mhux ġustifikat. L-imblukkar ġeografiku ġustifikat fil-kummerċ B2C isehh primarjament b'riżultat tal-frammentazzjoni tas-suq tal-UE u ta' sitwazzjonijiet fejn hemm nuqqas ta' trasparenza.

3.7. Effett sekondarju evidenti hafna tal-ġlieda kontra l-imblukkar ġeografiku huwa li l-fallimenti (għodda) fis-suq intern qed jiġu żvelati b'mod ċar. Huwa essenzjali li jiġi analizzat b'attenzjoni fuq bażi ta' każ b'każ jekk hemmx raġunijiet għar-restrizzjoni tal-aċċess għal ċertu servizz jew trattament differenti f'termini tal-prezz u/jew il-kundizzjonijiet abbażi tan-nazzjonalità jew ir-residenza jew le.

3.8. Immaġni ta' imblukkar ġeografiku potenzjali u żvilupp tas-suq f'suq intern kbir bħall-Istati Uniti kienet tkun utli hafna, minkejja l-fatt li analiżi bħal din tista' tkun diffiċli u għalja. Din setgħet tipprovi b'mod konċepibbli mudell li l-Ewropa tista' ssewwi. Bħal fil-każ tal-Ewropa, l-istati individwali tal-Istati Uniti jista' jkollhom ċerti setgħat legali li jfixklu l-operazzjonijiet nazzjonali, iżda dawn huma ċertament inqas estensivi milli fl-Ewropa. Il-libertà ekonomika u d-domanda tal-konsumatur probabbilment jiffavorixxu fil-parti l-kbira ta' għan ta' kummerċ elettroniku B2C, u b'hekk johlqu ambjent fertili għall-kompetizzjoni u anke għal negozji godda u scale-ups li qed jikbru b'mod mghaġġel fis-suq domestiku tal-Istati Uniti.

3.9. Din l-istampa tista' tgħin biex jiġu evalwati l-iżviluppi prospettivi fl-Ewropa. L-analiżi tal-Kummissjoni, abbażi tal-inkjesti fin-negozju, tiddekrivi l-prattiki attwali fis-swieq li huma ta' natura nazzjonali predominanti. L-eżempju tal-Istati Uniti jista' juri l-potenzjal reali tal-attività ekonomika li ssewwi l-kummerċ elettroniku B2C ladarba jitnehew l-ostakoli maġġuri kollha.

3.10. Il-promozzjoni tal-bejgħ transkonfinali diġà ilha għal xi żmien fuq l-aġenda tal-UE. Ġew stabbiliti serje ta' Direttivi – bħad-Direttiva dwar is-Servizzi tal-2006 u d-Direttiva dwar id-Drittijiet tal-Konsumatur tal-2011. Dawn id-Direttivi jenfasizzaw il-protezzjoni tal-konsumatur, filwaqt li għandhom l-għan li jiġieghlu lill-kumpaniji jiggarrantixxu biżżejjed trasparenza għall-konsumatur u jwaqqfu d-diskriminazzjoni transkonfinali mhux ġustifikata.

3.11. Il-KESE huwa diżappuntat li l-implimentazzjoni mhux adegwata u l-applikazzjoni mhux korretta, kif ukoll l-infurzar dgħajef ta' leġislazzjoni eżistenti tal-UE, hafna drabi johlqu ostakoli deġġema.

3.12. Sal-lum, madankollu, l-effett tad-dispożizzjonijiet legali biex jiġi inkoraġġit il-kummerċ elettroniku transkonfinali jibqa' limitat. Fuq il-bażi ta' studji tas-suq wesgħin u sħarriġ fost in-negozji u l-konsumaturi, il-Kummissjoni kkonkludiet li “fejn ix-xiri online sar normali għall-konsumaturi, ix-xiri online transkonfinali jibqa' l-eċċezzjoni. Huma biss nofs il-kumpaniji li jbigħu online li jagħmlu dan b'mod transkonfinali”⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Ara l-valutazzjoni tal-Impatt dwar l-imblukkar ġeografiku u forom oħrajn ta' diskriminazzjoni abbażi tal-post tar-residenza jew tal-istabbiltment jew tan-nazzjonalità fl-Ewropa (COM(2016) 289 final, p. 2). Madankollu, kif iddikjarat ġustament il-Kummissjoni fil-Komunikazzjoni tagħha dwar is-servizzi tal-2012 li n-negozji huma liberi li jiddeterminaw il-kamp ta' applikazzjoni ġeografiku lejn fejn jimmiraw l-attivitajiet tagħhom fl-UE, “anke meta jbigħu online”.

3.13. Il-KESE jaqbel li r-restrizzjonijiet transkonfinali marbuta man-nazzjonalità jew ir-residenza jimminaw il-fiduċja fis-Suq Uniku, u konsegwentement għandhom jiġu miġġielda. Abbażi ta' inkjesti estensivi, wiehed ikun ġustifikat b'mod shih fil-konklużjoni li hemm appoġġ enormi fost kemm il-konsumaturi kif ukoll is-suq tan-negozju għall-ftuh tas-suq Ewropew għall-kummerċ online B2C. Il-Parlament Ewropew huwa tal-istess fehma ⁽⁶⁾.

4. Sitwazzjoni attwali

4.1. Sabiex jittejjbu l-bejgħ u x-xiri transkonfinali, il-Kummissjoni fasslet pakkett ta' miżuri f'diversi oqsma, bħar-reġistrazzjoni tal-VAT u r-regoli dwar il-VAT għall-kummerċ elettroniku, il-konsenja tal-pakketti, ir-riforma tad-drittijiet tal-awtur, riforma tar-Regolament dwar il-Protezzjoni fil-Kooperazzjoni tal-Konsumatur. Huwa wkoll essenzjali li l-ftehim vertikali bejn il-fornituri u d-distributuri u l-miżuri unilaterali mill-kumpaniji individwali jkunu f'konformità shiha mal-politika ta' kompetizzjoni tal-UE.

4.2. Il-proposta għal Regolament dwar l-imblukkar ġeografiku tiffirma parti minn dan il-pakkett globali. Għandu jiġi nnotat li numru ta' setturi importanti mhumiex koperti mir-Regolament, pereżempju s-settur tal-pazjenti/tas-sahha, it-trasport tal-passiġġieri bil-ferrovija, is-servizzi finanzjarji (fil-livell tal-konsumatur), il-mużika elettronika, is-servizzi awdjovizivi u ċerti forom ta' loġhob tal-azzard. Ir-raġunament prinċipali huwa li dawn is-setturi jehtieġu dispożizzjonijiet settorjali speċifiċi li, skont il-KESE, għandhom jiġu implimentati f'qasir żmien biex jimtlew il-lakuni fil-legislazzjoni tad-DSM.

4.3. L-istess japplika wkoll għall-kwistjoni estremament importanti tad-drittijiet tal-awtur. Filwaqt li l-kwistjonijiet tad-drittijiet tal-awtur huma esklużi għastment mill-kamp ta' applikazzjoni tal-proposta attwali, għalkemm ċertament li jirrelataw magħha, il-KESE jhegġeġ lill-Kummissjoni tiehu miżuri xierqa biex tiġġieled kontra l-frammentazzjoni f'dan il-qasam, biex ittaffi l-frustrazzjonijiet tal-konsumatur u biex tgħin biex jinbena Suq Uniku Diġitali ġenwin.

4.4. Is-sommarju tal-konsultazzjoni pubblika tal-2015 dwar l-imblukkar ġeografiku jikkonkludi li l-konsumaturi kif ukoll il-kumpaniji mhumiex ġeneralment kuntenti bil-frammentazzjoni attwali tas-Suq Uniku. Jidher li madankollu, il-kumpaniji u l-assocjazzjonijiet tan-negozju jaċċettaw is-sitwazzjoni attwali, u jattribuwha lil sistemi legali diverġenti fi hdan Stati Membri differenti ⁽⁷⁾.

4.5. Il-KESE jinnota li huwa importanti għall-SMEs li l-proposta ma tohloqx obbligu ta' konsenja madwar l-Ewropa kollha. Madankollu, l-SMEs ċertament se jibbenefikaw mill-opportunitajiet ⁽⁸⁾ biex ikunu jistgħu jbigħu prodotti u servizzi madwar il-kontinent, speċjalment fir-reġjuni tal-fruntieri, filwaqt li, bħala utenti finali, igawdu mill-istess drittijiet bħall-konsumaturi, li huwa ta' għajnuna fix-xiri tal-prodotti u s-servizzi minn Stati Membri oħra. Barra minn hekk, il-KESE jenfasizza li l-implimentazzjoni b'suċċess tar-Regolament dwar is-servizzi tal-konsenja tal-pakketti hija mehtieġa biex tappoġġja u tistimula n-negozju transkonfinali.

4.6. Id-diverġenzi bejn is-sistemi legali jgħinu biex jispjegaw id-distinzjoni bejn l-imblukkar ġeografiku ġustifikat u mhux ġustifikat. Minbarra l-kategorija ta' kumpaniji li sempliċement jiddeċiedu li ma jsirux internazzjonali, ir-riżervi tan-negozji dwar it-tnehhija tal-imblukkar ġeografiku hija attribwita, fil-parti l-kbira tagħha, għall-inċertezza ezistenti tagħhom dwar il-prattiki diverġenti madwar l-Ewropa li jfixklu n-negozjar internazzjonali.

4.7. Il-konsumaturi għandhom hafna lmenti dwar in-negozjar transkonfinali, għalkemm il-kampjuni disponibbli huma xi ftit limitati fid-daqs u aktar valutazzjoni hija mixtieqa. L-ilmenti jkopru firxa wiesgħa ta' kwistjonijiet, bħal nuqqas ta' informazzjoni, restrizzjonijiet fuq il-konsenja jew rifjut ta' konsenja, in-nuqqas ta' għoti ta' ġustifikazzjonijiet jew spjegazzjonijiet meta s-servizzi jew l-oġġetti jkunu rifjutati, rotot alternattivi, differenzi fil-prezzijiet, ir-rifjut ta' ċerti karti ta' kreditu, differenzazzjoni bbażata fuq kontijiet u indirizzi ta' konsenja u lingwi. Xi whud minn dawn jirriżultaw minn differenzi bejn is-sistemi legali. Oħrajn, madankollu, li jirriżultaw minn dispożizzjonijiet kuntrattwali jew Prattiki miftiehma, li jwasslu għal segmentazzjoni tas-suq vertikali u pjuttost mifruxa, jiġifieri abbażi ta' karatteristiċi personali, għandhom jiġu pprojbti ⁽⁹⁾. It-tishih tal-fiduċja tal-konsumatur u tan-negozju fis-swieq online huwa essenzjali biex tinghata spinta lill-kummerċ elettroniku transkonfinali għall-benefiċċju tal-konsumaturi, il-kumpaniji kif ukoll iċ-ċittadini.

⁽⁶⁾ Ara r-Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-19 ta' Jannar 2016 dwar Lejn Att dwar is-Suq Uniku Diġitali (2015/2147(INI)), kapitolu 2.

⁽⁷⁾ Sommarju tat-Tweġibiet għall-Konsultazzjoni Pubblika tal-KE tal-2015 dwar l-Imblukkar Ġeografiku, p. 15.

⁽⁸⁾ Ara l-Alleanza Ewropea tan-Negozji ż-Żgħar (ESBA).

⁽⁹⁾ Ara wkoll id-Dokument ta' analiżi li jippreżenta s-sejbiet finali tal-inkjesta tas-settur tal-kummerċ elettroniku mwettqa mid-DĠ Kompetizzjoni SWD(2016) 70 final, ara l-punt (7).

4.8. Minbarra l-applikazzjoni ta' trattamenti differenti f'termini ta' prezz, kundizzjonijiet jew aspetti oħra għal servizzi pprovduti fl-istess hin u fl-istess post (pereżempju permezz tal-intraċċar ta' indirizzi tal-IP jew it-fassil ta' profili), l-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat għandu jiġi projbit. Ma hemm l-ebda ġustifikazzjoni għal trattamenti differenti fuq bażi sistematika fir-rigward ta' servizzi bħall-kiri ta' karozzi, parks ta' divertiment jew lukandi. Madankollu, promozzjonijiet temporanji jew differenzi fil-prezz, pereżempju matul il-vaganzi tal-iskola, – għaldaqstant fuq bażi temporanja u orizzontali – għandhom ikunu permessi.

4.9. Restrizzjonijiet fuq il-bejgħ transkonfinali kuntrattwali jidhru f'forom multipli u restrizzjonijiet territorjali kuntrattwali jistgħu jinsabu fil-kategoriji tal-prodotti kollha⁽¹⁰⁾. Madankollu, xi restrizzjonijiet apparentement mhux ġustifikati huma fil-fatt aċċettabbli, bħall-eżempju komuni tal-ipprezzar differenti. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni titkellem għustament dwar żona griża⁽¹¹⁾. Pereżempju, id-differenzi bejn il-prezzijiet jistgħu jkunu (għall-inqas parzjalment) spjegati minhabba swieq differenti, il-kategoriji differenti ta' konsumaturi mmirati u l-ispejjeż oghla li jirriżultaw minn regolamenti nazzjonali addizzjonali jew differenti u parir legali, servizzi ta' hlas, it-twassil u l-immaniġġjar⁽¹²⁾.

4.10. Perċezzjonijiet negattivi u lmenti korrispondenti dwar il-wegħdiet foloz tas-Suq Uniku huma mifruxa fost il-konsumaturi u, ugwalment, fin-negozju. Bażikament, dawn l-ilmenti jirriżultaw minn żewġ fenomeni li jirkbu fuq xulxin: il-politiki industrijali nazzjonali u l-leġislazzjoni diverġenti.

4.11. Il-KESE kkritika ħafna drabi l-eżistenza ta' 28 politika industrijali, billi fokus nazzjonali fuq il-politika industrijali jfixkel l-operazzjonijiet fin-negozju madwar l-UE u jimmina b'mod partikolari l-kamp ta' applikazzjoni tal-SMEs għal operazzjonijiet transkonfinali. Il-politiki nazzjonali mhux koordinati b'nuqqas ċar ta' uniformità, fejn xieraq, ifixklu l-ippjanar transkonfinali. Il-miżuri governattivi mhux prevedibbli jew arbitrari jżidu ma' aktar incertezza.

4.12. Ix-xenarju attwali huwa ċertament attraenti ħafna: hemm standards nazzjonali differenti u skemi ta' ċertifikazzjoni differenti; xi siti web huma imblukkati biex ma jkunux jistgħu jbigħu minn pajjiż iehor; ir-reġimi ta' pagament is-soltu jkunu differenti; ir-rekwiziti tal-lingwa jistgħu jkunu projbittivi; l-awtoritajiet ta' sorveljanza tas-suq xi kultant jimponu rekwiziti addizzjonali⁽¹³⁾ u d-Direttivi tal-UE eżistenti huma implimentati b'mod ħażin jew ma jkunux ġew implimentati. Eżempju magħruf sew huwa l-Artikolu 20 tad-Direttiva dwar is-Servizzi, li l-Istati Membri jinjoraw b'mod sistematiku, għalkemm f'dan il-każ partikolari hemm nuqqas ta' ċarezza fir-rigward ta' kif l-Artikolu jiġi infurzat kif xieraq. Dawn il-fatturi kollha jimminaw kemm it-trasparenza tas-suq kif ukoll il-kundizzjonijiet ekwi.

4.13. Is-suq intern huwa kwistjoni ewlenija. Is-soċjetà online tirrivala b'mod ċar lis-Suq Uniku. Il-kumpaniji u l-konsumaturi minn madwar il-kontinent jinġiebu aktar qrib xulxin. Billi sempliċment tagħfas il-maws tiftaħ mill-ewwel varjetà kbira ħafna ta' opzjonijiet u għażliet. L-opportunitajiet għal speċjalitajiet u soluzzjonijiet ta' rfinar jistgħu jiżiedu b'mod esponenzjali. Wiehed għandu jzomm f'moħħu madankollu li anke jekk is-Suq Uniku jahdem b'mod perfett, xorta waħda jkun hemm differenzi bejn ir-reġuni.

4.14. L-ostakoli artifiċjali qed ifixklu lill-kumpaniji, b'mod speċjali lill-SMEs, milli jiżviluppaw b'mod spontanju. Il-kumpaniji jfittxu azzjonijiet miftiehma biex jiskansaw il-problemi jew jegħlbu l-ostakoli sabiex jiżguraw pożizzjonijiet fis-suq. Il-ftehimiet vertikali u orizzontali bejn in-negozjanti u d-distributuri, kif ukoll diversi forum ta' segmentazzjoni tas-suq li huma generalment ikkunsidrati li jiffurmaw imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat, ħafna drabi jridu jidhru wkoll bħala miżuri difensivi kontra dak li l-kumpaniji jikkunsidraw li huma ostakoli nazzjonali arbitrari. Pereżempju, jista' jirriżulta li l-ispejjeż tat-trasport u l-ispiża tas-servizzi ta' wara l-bejgħ minhabba politiki nazzjonali jkunu oghla milli mistenni. Kumpanija obbligata li tikkonsenja taħt iċ-ċirkostanzi kollha tista' ssibha diffiċli li tissodisfa l-obbligi tagħha fid-dawl ta' kundizzjonijiet mhux magħrufa.

4.15. Fxi każijiet, jintużaw intermedjarji transkonfinali biex jitnaqqsu l-kumplikazzjonijiet nazzjonali bejn il-kumpanija fil-pajjiż ta' oriġini u l-klijenti f'pajjiż iehor. Madankollu, utli kemm hu utli, dan generalment ma jiffaċilitax ir-relazzjonijiet diretti bejn il-kumpaniji fornituri u l-klijenti.

⁽¹⁰⁾ Ibid, punti (98) u (99).

⁽¹¹⁾ Ibid punt (102). Din iż-żona griża għandha tiġi definita b'mod aktar ċar.

⁽¹²⁾ Ibid punt (114).

⁽¹³⁾ Ara l-Ġermanja bħala eżempju.

4.16. M'hemm l-ebda dubju li l-imblukkar ġeografiku mhux ġustifikat irid jiġi identifikat u miġġieled iżda l-KESE jinsisti li, meta jiġu stabbiliti l-kundizzjonijiet korretti, iridu jitfasslu wkoll il-konklużjonijiet it-tajba mill-frammentazzjoni kontinwa tas-suq intern bħala konsegwenza ta' approċċi nazzjonali differenti.

Brussell, id-19 ta' Ottubru 2016.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Georges DASSIS
